

M e m o

Naam team : Strategie & Advies
Steller : ████████████████████
Aan : wethouder Dekker
Datum : 4 juni 2020
Onderwerp : Aanpak participatie energietransitie 2020

Aanpak participatie energietransitie Gemeente Assen

Na de zomer starten we in Assen met het actualiseren van de Visie Energietransitie 2016-2020. We evalueren de achterliggende periode en schrijven de visie voor de periode 2021 – 2025. Sinds de vaststelling van die visie zijn er veel ontwikkelingen geweest op het gebied van de energietransitie. Het Klimaatakkoord is vastgesteld, er wordt gewerkt aan een Transitievisie Warmte en de eerste aardgasvrije wijk, aan de Regionale Energietransitie en de grootschalige opwek van zonne-energie, aan de verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed, onze bedrijven en onze mobiliteit. Een goed moment om opnieuw de koers te bepalen voor de komende jaren.

Bij het opstellen van de nieuwe Visie Energietransitie willen we inwoners, bedrijven en organisaties vragen om met ons mee te denken. Datzelfde geldt voor een aantal beleidsplannen die in ontwikkeling zijn, zoals de transitievisie Warmte en de Regionale Energiestrategie. Insteek van deze participatieaanpak is om de inwoners van Assen in één verhaal mee te nemen in en te betrekken bij de energietransitie in brede zin, in plaats van over elk beleidsplan afzonderlijk het gesprek aan te gaan. De Visie Energietransitie staat daarbij centraal.

Naast dit participatiespoor loopt er inmiddels een communicatiespoor waarin we inwoners en bedrijven informeren en enthousiasmeren om aan de slag te met het no-regret-spoor: besparen, isoleren en opwekken. Dit doen we vanuit de thema's je huis, je omgeving, je vervoer en je bedrijf. Deze twee sporen stemmen we op elkaar af. Onderstaand schema vat de aanpak samen.

Waarover willen we in gesprek?

1. Hoe gaan we van het aardgas af? (*je huis, je bedrijf*)
Wat zijn de alternatieven? Wat, waar, wanneer en hoe? Hoe wil je betrokken zijn?
2. Hoe gaan we duurzame energie opwekken? (*je omgeving, je huis, je bedrijf*)
Hoe geven we dat vorm? Doen we dat met zon of ook met wind? En waar? Wie doet wat? Eigenaarschap? Grootchalig en kleinschalig? Willen we volledig zelfvoorzienend zijn? Wanneer?
3. Hoe vervoeren we ons in de toekomst? (*je vervoer*)
Wat is er nodig om duurzaam vervoer te stimuleren?
4. Welke ambities en doelen stellen we ons zelf voor de toekomst?
Willen we zelfvoorzienend zijn of benutten we de regio? Wie doet wat? Wanneer willen deze doelen bereiken: in 2050 of al eerder?
5. Hoe doen we dit samen?
Aan de slag met energie: iedereen aan het besparen, isoleren & opwekken. Wat is hier voor nodig?

Met wie willen we in gesprek?

- Inwoners
- Bedrijven
- Corporaties
- Coöperaties
- Maatschappelijke organisaties
- Raadsleden

Visie Energietransitie centraal

Centraal plan in de participatie is de te actualiseren Visie Energietransitie. Dit plan bepaalt de koers voor de komende jaren en vormt de afstemming op hoofdlijnen met de andere beleidsplannen, zoals de Transitievisie Warmte en RES. De uitgangspunten van de Visie Energietransitie 2016-2020 waren:

- Stad Assen 10% energiebesparing in 2020
- Stad Assen 14% duurzame energie in 2020
- Gemeentelijke organisatie in 2030 klimaatneutraal
- Stad Assen gebouwde omgeving klimaatneutraal in 2040
- Gehele gemeente klimaatneutraal in 2050

Deze doelen worden geëvalueerd op hun voortgang en resultaat en indien nodig bijgesteld voor de toekomst.

Stappenplan participatie

Stap 0: voorbereiding en randvoorwaarden (periode juli - september)

In deze stap bereiden we ons voor op het participatieproces. We gaan aan de slag met:

1. Waarover in gesprek, met wie en hoe ?
2. Het proces; doorlooptijd, kosten, ambtelijke inzet, vorm van de visie
3. De doelen en onderdelen voor de visie; stel we zijn klimaatneutraal, wat zijn we dan?
4. Randvoorwaarden voor de verschillende onderdelen in het proces, waarover kan wel en waarover kan niet meegedacht worden (met andere woorden: wat ligt al vast)
5. Inhoudelijke voorbereiding van de onderdelen (TVW, RES, andere bouwstenen).

Deze stap is een interne stap. We zoeken de afstemming met onze collega's van de betreffende plannen.

Stap 1: In gesprek over de toekomst (september - oktober)

In deze stap gaan we in gesprek over de vragen zoals geformuleerd onder het kopje 'waarover in gesprek'. We doen dit met de eerder genoemde partijen en vragen ook de jeugd mee te denken. Hoe zijn zij hun toekomst in Assen

In deze stap organiseren we ook voor de raad een sessie om input op te halen op de vragen. Daarnaast kijken we of het zinvol is om in deze stap ook een sessie met experts te organiseren.

Stap 2: scenario's voor de toekomst (oktober-november)

De opdracht in deze stap is om scenario's te bedenken hoe we, met in achtname van de randvoorwaarden, de doelen zoals genoemd in stap 0 kunnen realiseren. De informatie zoals opgehaald in stap 1 willen we samen met een groep van ongeveer 50 mensen van de overheid, het bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties en betrokken inwoners (ook jongeren en kindergemeenteraad) uitwerken in verschillende scenario's. Waarbij we zorgen voor een goede mix qua achtergrond en deskundigheid. Deze groep van 50 noemen we het Asser Energieplatform (of Asser energieberaad / / Energieclub van 50 / (?). We doen dit in een bijeenkomst van 1 dag.

Stap 3: Koers bepalen (november - december)

In deze stap willen we weten wat de stad vindt. Uit de scenario's halen we zo de richting voor de toekomst. De scenario's zoals opgesteld in stap 2 leggen we aan de hand van een online vragenlijst voor aan de inwoners.

Stap 4: Vertaling naar beleidsplannen (december - maart 2021)

De uitkomsten vertalen we samen met het Asser Energieplatform in de nieuwe visie energietransitie. Uiteraard nemen we de input mee in de transitievisie en RES, en de omgevingsvisie. We bundelen de uitkomsten van het gehele participatieproces in een notitie en bieden die aan de raad aan.

De planning van de afzonderlijke beleidsplannen richting de raad is als volgt:

Omgevingsvisie	Q4 2020
Visie Energietransitie	Q1 2021
Transitievisie Warmte	Q1 2021
RES	Q2 2021

Middelenmix

Voor het participatiespoor sluiten we aan bij de stijl van de communicatiecampagne 'je huis, je omgeving, je vervoer en je bedrijf'. In het participatiespoor vragen we alle inwoners van Assen mee te denken. Door in te zetten op een mix van online en offline proberen we ook de groep die niet naar een informatieavond komt toch te enthousiasmeren om mee te doen. De jeugd benaderen we via 'swipocratie', dit is een beeld gestuurde manier om dilemma's voor te leggen. We gaan in gesprek om te kijken of dit mogelijk ook interessant is voor inwoners ouder dan 25 jaar die minder snel meedoen aan een online vragenlijst (bijvoorbeeld laaggeletterd).

Stap	Middelen
0	<ul style="list-style-type: none"> • Interne sessies • Sessies met experts • Raad
1	<ul style="list-style-type: none"> • Energiecafés (als dit mogelijk is ivm corona) • Webinar • Swipocratie (aanpak voor de jeugd) • Kindergemeenteraad
2	<ul style="list-style-type: none"> • Asser Energieplatform • Webinar • Energiecafés
3	<ul style="list-style-type: none"> • Online vragenlijst • Swipocratie (vervolg op stap 1) • Webinar • Energiecafés
4	<ul style="list-style-type: none"> • Asser Energieplatform • Raad

Het parallelle communicatiespoor gebruiken we om mensen te vragen met ons mee te doen en denken (participatie). Dit doen we onder andere via de kranten, social media, de website en mogelijk via communicatiemiddelen van maatschappelijke organisaties (bijvoorbeeld woningbouw). Daarnaast is er doorlopende communicatie om aandacht te vragen voor de energietransitie en waar je nu zelf mee kunt beginnen om de eerste stappen te zetten. Onder andere met de mogelijkheden die de RRE subsidie biedt.

Asser Energieplatform

Het Asser Energieplatform willen we instellen voor dit participatieproces, maar mogelijk ook voor daarna. Zij vervullen dan de rol van klankbordgroep voor plannen die nog komen. Ze kunnen actief meedenken en mogelijk ook meewerken aan het vervolg en de weg naar het realiseren van de doelen en ambities.

Organisatie & financiën

Het participatiespoor wordt gefinancierd vanuit het Programma Energietransitie. De ambtelijke capaciteit wordt gedekt uit de beschikbare fte's. van het Programma Energietransitie. Globale begroting ziet er als volgt uit:

Energiecafés / webinars (6x)	
Swipocratie	
Asser Energieplatform	
Online vragenlijst	
Facilitator/host / gezicht	
Communicatiemiddelen voor promotie	
Onvoorzien	
Totaal	

Deze investering heeft als voordeel dat participatie vanuit de afzonderlijke plannen (TVW, RES, energievisie) alleen nog nodig is voor specifieke onderdelen en derhalve substantieel lager ligt.

Relatie met de omgevingsvisie

Het thema Energie is onderdeel van de omgevingsvisie. Ook voor die visie loopt dit najaar een participatietraject. Het participatietraject voor de Energievisie levert input voor het onderdeel Energie van de omgevingsvisie. Hierover is nauw contact met de projectleider.

Betrekken raad

- We organiseren voor de raad minimaal twee sessies, in stap 0 en stap 4;
- Raadsleden worden uitgenodigd voor diverse sessies online en offline;
- De mogelijk in te stellen raads werkgroep Duurzaamheid & Energietransitie kan actief betrokken worden.